

2014:10**Interpellation av Eivor Karlsson (MP) om
korta vårdtider och lång väntan i hemmet**
Dnr 327-516/2014

Vård- och boendetiderna blir allt kortare för de äldre som alltmer börjar bli kraftlösa, ålderssvaga och sjuka. De äldre behöver tidigare, vid önskemål, få komma till ett tryggt boende med kontinuitet och personal dygnet runt. Idag erbjuder inte Stockholms stad detta fullt ut.

Stockholms stad prövar, sedan hösten 2013, en ny boendeform – korttidsboende för svårt sjuka äldre i stadsdelarna Kungsholmens och Hägersten. Två olika modeller med möblerade korttidslägenheter. Kontrakt behövs inte för de två första månaderna. En miljon kronor avsattes i budget 2013 för att starta upp tio platser.

I SVT 27/1 berättade en dotter, Eva (fingerat namn) om sin mammas sista tid. Mamman var ensam, ångestfylld, rädd och ville inte att dottern skulle gå när hon hälsade på. Och det gjorde dottern varje dag. Trots massiva insatser av hemtjänsten räckte inte vårdbehovet, enligt dottern. Ensamheten var för stor. Mamman skulle behövt bo på ett lämpligt boende, ansåg dottern.

Sen mitten av 1990-talet inriktas äldre vården på att de äldre ska bo kvar i egna hemmet så länge det över huvud taget är möjligt. I praktiken bor många kvar hemma även sen vårdbehoven blivit så stora att ett vård- och omsorgsboende vore den enda rimliga lösningen.

Inriktningen på vård i hemmet har gjort att såväl servicehus som vård- och omsorgsboenden avvecklats i allt raskare takt. Så är det i Stockholm men också i övriga landet.

En forskare vid Äldrecentrum har undersökt äldreboenden på Kungsholmen. Han sa i TV-inslaget den 27/1 att han såg en tendens till att de äldre får flytta till ett lämpligt boende allt senare i livet. Han sa också att personerna är i så dåligt skick att de knappt hinner flytta in förrän de dör och att 2012 avled en femtedel inom en månad efter att de hade flyttat in. En av fem nyinflyttade dog alltså inom en månad på Kungsholmen i Stockholm, enligt forskaren.

För Evas mor resulterade hemvården i att mamman blev avmagrad, uttorkad och inte orkade någonting. Om inte Eva hade reagerat när hennes mor höll på att svälta och torka ihjäl, enligt beskrivningen, så hade det gått illa. Men alla äldre har inte anhöriga eller så bor de långt bort.

Dottern lyckades till slut få en plats för sin mamma på ett vård- och omsorgsboende. Mamman reagerade positivt på flytten och började leva upp lite grann. Men hon var alltför skör. Några veckor senare avled hon.

Det är möjligt att den situation som forskaren beskrev i januari i år kan ha förändrats något när det gäller den korta överlevnadstiden på Kungsholmen. Men det behövs en djupgående utvärdering – en analys – om orsak och verkan.

Mot bakgrund av ovanstående vill jag ställa följande frågor till borgarrådet:

1. Avser borgarrådet att göra något för att äldre ska få komma tidigare till vård- och omsorgsboende med trygghet och kontinuitet?
2. Anser borgarrådet att det behövs en kartläggning av hur många timmars hemtjänst den äldre haft innan intagning till annat boende, alternativt korttidsboende?
3. Anser borgarrådet att hemtjänstpersonalens ökade vårdtyngd – orsakad bl.a. av att vårda allt sjukare äldre, allt längre tid i hemmet – bör utredas?

Stockholm den 7 april 2014

Eivor Karlsson